

**KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENTİTÜSÜ, COĞRAFYA ANABİLİM DALI
DERS İZLENESİ**

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9347102	Mekânsal Ayırışma-Kümelenme	Seçmeli	6	-	09.10.2025
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Öğr. Üyesi Deniz CENGİZ, dcengiz@kilis.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Cuma günleri 10.00-12.00 saatleri arası, Coğrafya Bölümü, 2. Kat, Oda 324				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders, kent mekânında ortaya çıkan sosyomekânsal ayırışma, kümelenme ve segregasyon süreçlerini kuramsal, kavramsal ve ampirik temelde incelemektedir. Mekânsal ayırışmanın nedenleri, göstergeleri, toplumsal etkileri, kentsel dönüşüm politikalarıyla ilişkisi ve farklı ülkelerden örnekler tartışılmaktadır. Amaç, öğrencilerin sosyomekânsal ayırışmayı analiz edebilme, mekânsal verilerle çalışabilme, CBS ve istatistiksel araçlar kullanarak farklı toplumsal grupların mekânsal örüntülerini çözümleyebilme becerilerini geliştirmektir.				
Ders Kitabı / Kitapları	- Massey, D. & Denton, N. (1993). <i>American Apartheid: Segregation and the Making of the Underclass</i>. Harvard University Press. - Soja, E. (2000). <i>Postmetropolis: Critical Studies of Cities and Regions</i>. Blackwell. - Marcuse, P. & van Kempen, R. (Eds.). (2000). <i>Globalizing Cities: A New Spatial Order?</i> Blackwell. - Bayırbağ, M. K. (2022). “Türkiye’de Mekânsal Ayırışma ve Kentleşme Süreçleri.” <i>Planlama Dergisi</i>. Ek Kaynaklar: TÜİK verileri, mekânsal analiz raporları, güncel makaleler ve saha gözlemleri.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	- Anlatım ve tartışma - Literatür çözümlemesi - CBS tabanlı mekânsal analiz - Harita üretimi ve mekânsal endeks uygulamaları (Dissimilarity Index vb.) - Öğrenci sunumları ve proje raporları				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Öğrenme Çıktısı (ÖÇ)				
	1	Sosyomekânsal ayırışma ve kümelenme kavramlarını tanımlar.			
	2	Ayırışma süreçlerini toplumsal, ekonomik ve mekânsal bağlamda açıklar.			
	3	Kentsel mekânda toplumsal grupların dağılım örüntülerini analiz eder.			
	4	CBS ve istatistiksel yöntemlerle mekânsal ayırışmayı ölçer.			
	5	Türkiye ve dünya örnekleriyle karşılaştırmalı değerlendirme yapar.			
	6	Mekânsal eşitsizlik ve adalet kavramlarını tartışır.			
	7	Akademik rapor ve saha temelli analiz hazırlama becerisi geliştirir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ1	Coğrafyanın temel kavramlarını, ilkelerini ve alt dallarını açıklar.			
	PÇ2	Beşerî süreçlerin mekânsal dağılımını ve etkileşimlerini analiz eder			
	PÇ3	Nüfus, yerleşme, kültür ve mekân ilişkilerini toplumsal değişim bağlamında değerlendirir			
	PÇ5	CBS ve istatistiksel analiz yöntemlerini mekânsal araştırmalarda uygular			
	PÇ8	Mekânsal planlama ve sürdürülebilir kalkınma bağlamında eşitsizlikleri yorumlar			
	PÇ10	Coğrafi düşünme biçimiyle mekânsal sorunlara çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirir			
	PÇ11	Sosyal adalet, etik ve çevresel farkındalık ilkelerini gözetir			
PÇ13	Güncel mekânsal eşitsizliklere bilimsel çözüm önerileri geliştirir				
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Alan Öğretimi Kazanımı				
	1.Sosyomekânsal ayırışma ve kümelenme süreçlerine ilişkin kavramsal ve kuramsal bilgi birikimini geliştirme				
	2.Mekânsal eşitsizlik, adalet ve kapsayıcılık kavramlarını toplumsal bağlamda analiz etme				
	3.CBS ve istatistiksel yöntemleri mekânsal ayırışma araştırmalarında uygulama				
	4.Eleştirel düşünme, çözümleme ve akademik ifade becerilerini geliştirme				
	5.Coğrafi perspektifi kent sosyolojisi, planlama ve mekân teorileriyle ilişkilendirme				

Derste İşlenen Konular			
	1. Hafta	Sosyomekânsal ayrışma kavramı	
	2. Hafta	Kümelenme ve segregasyon teorileri	
	3. Hafta	Mekânsal eşitsizlik göstergeleri	
	4. Hafta	CBS ve mekânsal ölçüm yöntemleri	
	5. Hafta	Kentsel dönüşüm ve ayrışma ilişkisi	
	6. Hafta	Türkiye’de mekânsal ayrışma örnekleri	
	7. Hafta	Ara sınav	
	8. Hafta	Avrupa ve ABD örnekleri	
	9. Hafta	Etnik ve sınıfsal ayrışma	
	10. Hafta	Kentsel mekânda toplumsal kümelenme biçimleri	
	11. Hafta	Mekânsal adalet ve kapsayıcı şehirler	
	12. Hafta	Öğrenci sunumları	
	13. Hafta	Genel değerlendirme	
	14. Hafta	Proje raporu hazırlığı	
15. Hafta	Yarıyıl Sonu Sınavı		
Dersin Değerlendirilme Kriterleri			
	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, ... Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		